

MERİNOS KOYUNLARINDA LAKTASYONUN VÜCUT AĞIRLIĞI, YAPAĞI VERİMİ VE DOĞUMDAN SONRAKİ ANÖSTRİAL DÖNEME ETKİSİ (*)

Dr. Şefik MÜFTÜOĞLU (**)

Araştırma laktasyonun (emzirmenin) vücut ağırlığı, bazı yapağı karakterleri ve doğumdan sonraki anöstrial devreye olan tesirlerini tesbit etmek amacıyla yapılmıştır. 34 ergin ve tek dişi kuzu doğurmuş Merinos koyunu denemenin materyali olarak kullanılmış; kuzular doğumda, 8, 16 ve 24 haftalık olmak üzere 4 grup halinde süttten kesilmişlerdir (Tablo : 1).

TABLO - 1
Her Gruptaki Koyun Sayısı ve Laktasyon (Emzirme)
Periyodunun Uzunluğu

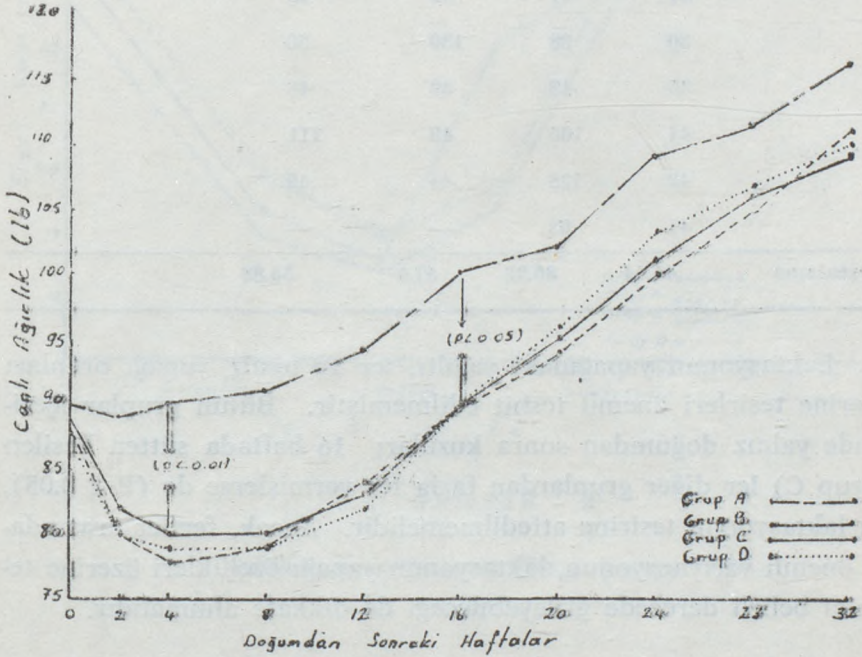
	GRUPLAR			
	A	B	C	D
Koyun Sayısı	9	9	8	8
Laktasyon Periyodu	Doğumda Süt. Kesilen	8. Haftada Süt. Kesil.	16. Haftada Süt. Kesilen	24. Haftada Süt. Kesilen

Laktasyon (emzirme) süresi koyunların canlı ağırlığına önemli derecede tesir etmiştir. 4 haftalık bir laktasyon periyodunu müteakip emziren koyunların canlı ağırlığı emzirmeyen koyunlardan (Grup A dan) önemli derecede düşük gelmiştir ($P < 0.01$). Doğum-

(*) P.S. Pretorius, Landbouwfakulteit, Universiteit van die Oranje - Vrystaat, Bloemfontein

(**) Lalahan Zootekni Araştırma Enstitüsü

dan 16 hafta sonra da bu fark önemli bulunmuştur ($P < 0.05$). Doğumdan sonra 24 üncü haftada ise bu fark ortadan kalkmıştır; yani her 4 grup arasındaki fark istatistikman önemsiz bulunmuştur. Bu karşılaştırmalar ve kuzuları sekizinci haftada sütten kesilen grupta (grup B), kuzuları doğumda sütten kesilen (Grup A) ler arasında doğumdan 16 hafta sonra görülen farkın istatistikman önemli bulunuşu, laktasyonun koyunların canlı ağırlığı üzerine tesirli olduğunu göstermektedir (Grafik : 1).

GRAFİK : 1

Doğumdan sonra 32 ei Haftaya kadar emziren ve emzirmeyen koyunlarda canlı ağırlık

Gruplar arasındaki farklar küçük olmasına rağmen emzirmeyen koyunlar, kızgınlık göstermeye emziren koyunlardan önemli derecede erken başlamışlardır ($P < 0.05$) (Tablo : 2).

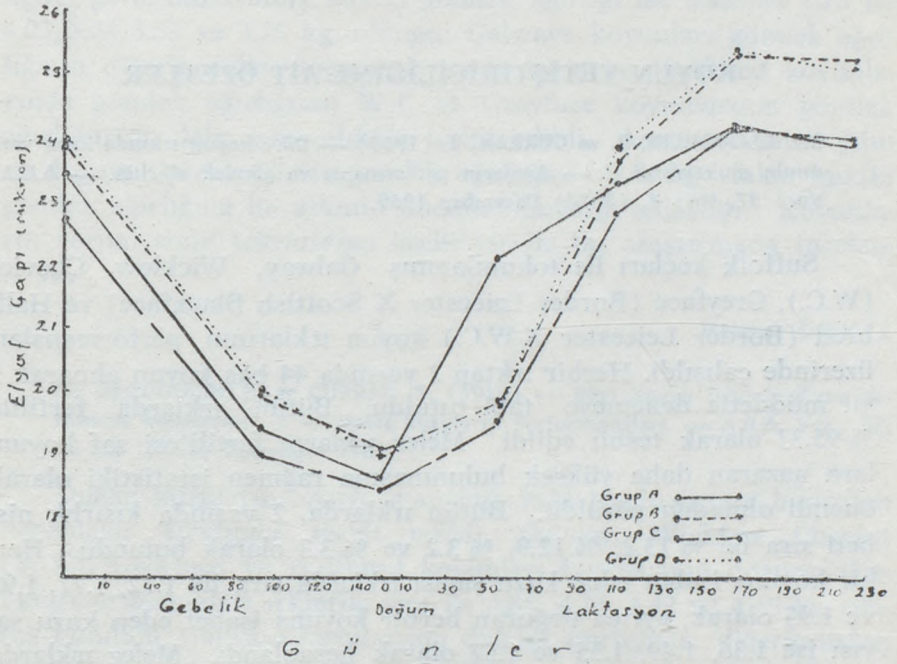
TABLO—2

Çeşitli Grumlardaki koyunlarda doğumdan Sonra Anöstriyal Periyot (Gün)

	G r u p			
	A	B	C	D
	39	98	62	45
	38	153	48	49
	40	98	39	50
	64	44	52	45
	30	38	130	50
	35	49	39	48
	44	105	49	111
	42	128	44	49
	41	63	—	—
Ortalama	41.44	86.22	57.5'	55.88

Laktasyonun yapağıdaki yağlılı, ter ve temiz yapağı oranları üzerine tesirleri önemli tesbit edilmemiştir. Bütün gruplar içerisinde yalnız doğumdan sonra kuzuları 16 haftada süttten kesilen (grup C) ler diğer gruplardan fazla ter vermişlerse de ($P < 0.05$), bu laktasyonun tesirine atfedilmemelidir. Ancak, fertler arasındaki önemli varyasyonun, laktasyonun yapağı özellikleri üzerine tesirini belirli derecede gizleyebileceği de dikkate alınmalıdır.

Elyaf kutru laktasyondan etkilenmiştir. Gebelik esnasında bütün grupların elyaf çaplarında bir azalma görülmüştür. Doğumdan sonra emziren koyunlarda emzirmeyen koyunlara nazaran önemli derecede ince kuturlu elyaf elde edilmiştir. Laktasyonun elyaf çapına önemli derecede ($P < 0.01$) tesiri doğumdan sonra ilk sekiz haftaya kadar devam etmiştir. Bu dönemden sonra gruplarda elyaf kutru yönünden herhangi bir fark bulunmamıştır (Grafik No 2).

GRAFİK : 2

Gebelik ve Laktasyonun Elyaf Çapına Tesiri